

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih
poslova

Adresa: Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 482 828
fax: +382 20 482 926
www.mvp.gov.me

**Informacija
o saradnji Crne Gore sa državama Evrope**

Podgorica, 17. decembar 2021.

Uvod

Informacija o saradnji Crne Gore sa državama Evrope predstavlja pregled bilateralnih odnosa sa evropskim državama koje su, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva vanjskih poslova, u djelokrugu Generalnog direktorata za bilateralne poslove i ekonomsku i kulturnu diplomatiju - Direkcije za Evropu¹. U cilju pripreme konciznog pregleda, Informacija obuhvata vanjskopolitičke aktivnosti ključnih sprovodilaca vanjske politike na državnom nivou – predsjednika Crne Gore, predsjednika Skupštine Crne Gore, predsjednika Vlade Crne Gore, potpredsjednika Vlade Crne Gore, te ministra vanjskih poslova Crne Gore. Dodatno, Informacija navodi i bilateralne (odlazne i dolazne) posjete resornih ministara.

Crna Gora je jasno opredijeljena i zainteresovana za unapređenje sveukupne bilateralne saradnje (političkih, ekonomskih, ugovornih i drugih odnosa) sa državama Evrope, od kojih takođe očekuje dalju podršku u procesu integracije u EU. Imajući u vidu da je Crna Gora i geografski i kulturološki dio Evrope, a da je EU integracija ključni vanjskopolitički prioritet i strateško opredjeljenje Vlade Crne Gore, kontinuirana bilateralna podrška zemalja članica EU našem integracionom procesu, kako u političkom, tako i tehničkom, odnosno ekspertskom domenu, s posebnim fokusom na prenos znanja u najzahtjevnijim pregovaračkim poglavljima je izuzetno značajna. Unapređenje bilateralnih odnosa sa državama Evrope u svim oblastima i intenziviranje političkog dijaloga na najvišem i visokom nivou su ključni za dalju vanjskopolitičku afirmaciju Crne Gore i ostvarivanje vanjskopolitičkih prioriteta - pristupanje Evropskoj uniji, posvećenost ispunjavanju obaveza koje proističu iz članstva u NATO i snaženje regionalne saradnje.

Saradnja po zemljama

ANDORA

Crna Gora i Andora njeguju prijateljske odnose, sa posebnim akcentom na parlamentarnu saradnju u okviru Konferencije predsjednika parlamenata malih evropskih zemalja. Poseban vid saradnje sa ovom državom odvija se preko parlamentarnog formata saradnje malih evropskih država.

AUSTRIJA

Crna Gora sa Austrijom ostvaruje odlične međudržavne odnose i sadržajnu saradnju u svim oblastima, uz redovan politički dijalog i susrete zvaničnika na svim nivoima. Austrija je jedan od najvažnijih vanjskopolitičkih partnera Crne Gore, posebno kada je u pitanju proces evropske integracije. Podrška koju Austrija u kontinuitetu pruža Crnoj Gori, ogleda se u direktnoj tehničkoj pomoći našim institucijama i naporima da se politika proširenja EU održi visoko na agendi ostalih država članica EU. Zvanični Beč aktivno podržava vanjskopolitički kurs Crne Gore i vrednuje napredak i reformske napore koji su do sada ostvareni na unutrašnjem planu, kao i doprinos koji je naša zemlja svojim pozitivnim primjerom pružila i pruža jačanju stabilnosti i napretku regiona. Kao posebno značajne treba izdvojiti mnogobrojne događaje čiji je Austrija bila domaćin, posvećene evropskoj perspektivi našeg regiona, od kojih je najznačajniji Samit Austrija – Zapadni Balkan (18. juna) na kojem je učestvovala delegacija Crne Gore na čelu sa predsjednikom Vlade Zdravkom Krivokapićem. Svakako treba izdvojiti i značaj vtc razgovor premijera Krivokapića sa saveznim kancelarom Austrije Sebastijanom Kurcom.

Austrija je značajan partner Crne Gore kada je riječ o saradnji u oblasti odbrane, unutrašnjih poslova, kulture i nauke, dok je u posljednje vrijeme akcenat stavljen i na unapređenje ekonomske komponente međudržavne saradnje. U Crnu Goru je, u okviru paketa finansijske pomoći EU zemljama ZB vrijednog 70 miliona eura, čiju je isporuku omogućila Austrija sklapanjem pravnih aranžmana sa proizvođačem i partnerima iz ZB, do kraja avgusta isporučeno planiranih 42 100 doza Pfizer vakcina. Takođe, neupitan je značaj iskazane spremnosti Austrije za preuzimanje pacijenata zaraženih korona virusom sa

---

¹ Direkcija za Evropu prati bilateralne odnose Crne Gore sa: Andorom, Austrijom, Belgijom, Bugarskom, Češkom, Danskom, Estonijom, Finskom, Francuskom, Grčkom, Holandijom, Irskom, Islandom, Italijom, Kiprom, Letonijom, Lihtenštajnom, Litvanijom, Luksemburgom, Mađarskom, Maltom, Monakom, Norveškom, Njemačkom, Poljskom, Portugalom, Rumunijom, San Marinom, Slovačkom, Slovenijom, Suverenim Malteškim Redom, Svetom Stolicom, Španijom, Švajcarskom, Švedskom i Velikom Britanijom.

intenzivne njege na liječenje u austrijskim bolnicama. Austrijska strana je za potrebe dalje imunizacije našeg društva nezvanično najavila novu donaciju vakcina (Fajzer) Crnoj Gori, a koja bi uslijedila nakon okončanja pravne i logističke procedure u Austriji.

- Predsjednik Vlade **Zdravko Krivokapić** imao je video sastanak sa saveznim kancelarom Sebastijanom Kurcom, 27. januar 2021;
- Delegacija Vlade Crne Gore na čelu sa predsjednikom Vlade **Zdravkom Krivokapićem** je učestvovala na Samitu Austrija-Zapadni Balkan u Beču 18. juna 2021. Ovom prilikom premijer Krivokapić je imao sastanke sa kancelarom **Sebastijanom Kurcom** i predsjednikom Nacionalnog savjeta **Volfgangom Sobotkom**;
- Predsjednik Vlade Crne Gore **Zdravko Krivokapić** prisustvovao je 23. novembar 2021. radnom doručku ministara GAC-a u organizaciji austrijske ministarke za Evropu i Ustav **Karoline Edtšadler**;
- Potpredsjednik Vlade **Dritan Abazović**, koji je bio član delegacije Vlade Crne Gore na Samitu Austrija-Zapadni Balkan 18. juna 2021, susreo se sa ministarkom odbrane **Klaudijom Taner**, ministarkom pravde **Almom Zadić**, predsjedavajućim Parlamentarne grupe Austrija - Crna Gora **Maksimilijanom Kolnerom**, poslanikom (SPO) u Nacionalnom vijeću Austrijskog parlamenta i članovima Grupe;
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** imao je susret sa ministarkom za EU i Ustav Austrije **Karolin Etšadler** na marginama neformalnog sastanka ministara za evropske poslove (GAC) na Brdu kod Kranja u Sloveniji. 23. jula 2021;
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** je imao odvojene susrete sa austrijskim ministrom vanjskih poslova **Aleksanderom Šalenbergom** i ministarkom za EU i Ustav ke Austrije **Karolin Etšadler**, 27-28. septembra 2021, tokom posjete Austriji radi učešća na 17. Evropa Samita u Salzburgu;
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** je imao susret sa austrijskom ministarkom pravde **Almom Zadić**, tokom Mediteranske konferencije OEBS koja se održala u periodu 11-14. oktobra 2021;

Posjete resornih ministara:

- Bivši ministar unutrašnjih poslova Austrije (aktuelni kancelar) **Karl Nehamer** boravio u radnoj posjeti Crnoj Gori, 29. septembra 2021, tokom koje se susreo sa ministrom unutrašnjih poslova Crne Gore **Sergejem Sekulovićem**.

Rezultati: Tokom svih navedenih susreta, austrijski sagovornici su iskazali interes za snaženje saradnje sa Crnom Gorom i uputili poruke podrške evropskim aspiracijama. Austrijski zvaničnici su nedvosmisleno, u svakom razgovoru, naglasili da će nastaviti da afirmišu politiku proširenja EU. Iskazana je čvrsta opredijeljenost za unapređenje sveukupne saradnje dvije zemlje, prvenstveno kroz jačanje političkog dijaloga i interresorne komunikacije i saradnje. Nastavak intenzivnog političkog dijaloga ostaje visoko na bilateralnoj agendi, dok će vremenski period njegove realizacija zavisiti, prvenstveno, od unutarpolitičkih prilika u Austriji i imenovanja nove Vlade.

BELGIJA

Odnosi Crne Gore sa vinom Belgijom su prijateljski i partnerski. Belgija je snažno podržala put ka crnogorskom članstvo u NATO-u, te takođe, u kontinuitetu doprinosi davanju podrške našoj evropskoj integraciji kroz značajnu ekspertsku pomoć u pregovaračkom procesu sa Unijom. Odnosi Crne Gore i Belgije su nastavili da se razvijaju i pospješuju intenzivnim političkim kontaktima na visokom nivou. Podrška Belgije je nastavljena i kada je riječ o borbi protiv virusa COVID-19, što je potvrđeno spremnošću belgijske strane da donira 15 100 doza vakcina AstraZeneka Crnoj Gori.

- Predsjednik Vlade Crne Gore **Zdravko Krivokapić** sastao se sa predsjednikom Vlade Belgije **Aleksandrom De Kroom**, u Briselu, 24. novembra 2021. godine.

- Predsjednik Vlade Crne Gore **Zdravko Krivokapić**, tokom posjete institucijama EU i NATO-a u Briselu, sastao se i sa predsjednicom Predstavničkog doma Belgije **Elijan Tilije**, 16-17. decembra 2020. godine. Navedena posjeta premijera Krivokapića predstavlja i njegovu prvu međunarodnu posjetu/aktivnost od trenutka kada je stupio na dužnost predsjednika Vlade Crne Gore.
- Predsjednik Skupštine Crne Gore **Aleksa Bečić**, imao je 28-30. juna 2021. godine, tokom posjete institucijama EU i NATO u Briselu, zajednički sastanak sa predsjednicom Senata, **Stefani Dos**, i predsjednicom Predstavničkog doma Belgije, **Elijan Tilije**.
- Potpredsjednik Vlade Crne Gore **Dritan Abazović** boravio je u radnoj posjeti Belgiji, 14. septembra 2021. Tom prilikom je upriličen susret sa potpredsjednikom Vlade i ministarkom vanjskih poslova, evropskih poslova, spoljne trgovine i saveznih kulturnih institucija Belgije **Sofi Vilmes**.
- Ministar vanjskih poslova Crne Gore **Đorđe Radulović** imao je sastanak sa predsjednicom Odbora za vanjske poslove Predstavničkog doma Belgije **Els Van Huf**, 4. novembra 2021. godine.

Posjete resornih ministara:

- Ministar unutrašnjih poslova i koordinatora Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava Crne Gore **Sergej Sekulović** sastao se sa potpredsjednikom Vlade Belgije **Vincetom Van Kvikembornom** i ministarkom unutrašnjih poslova, institucionalne reforme i demokratske obnove Belgije **Anelis Verlinden**, 25-27. oktobra 2021. u Briselu;
- Ministar ekonomskog razvoja Crne Gore **Jakova Milatovića** sastao se sa potpredsjednikom Vlade i ministrom ekonomije i zapošljavanja Belgije **Pjer – Iv Dermanjijem**, 9. novembra 2021. u Briselu.

Rezultati: Prilikom pomenutih susreta je istaknuto da Crna Gora i Belgija imaju odlične bilateralne odnose što ujedno predstavlja i snažan podsticaj integracionoj agendi Crne Gore. Belgijska strana je potvrdila podršku evropskom putu Crne Gore, i konstatovano je da je Crna Gora lider u procesu EU integracija u regionu. Istaknuto je i da Crna Gora ima komparativne prednosti kao mala zemlja u procesu pristupanja Evropskoj uniji, kao i dobre prirodne resurse za razvoj turizma i energetike, što otvara prostor za snaženje daljih bilateralnih odnosa. Predsjednice oba doma belgijskog Parlamenta su prihvatile poziv da do kraja ove ili početkom naredne godine posjete Crnu Goru. Navedeno je i da bi bilo korisno podići vidljivost Crne Gore u belgijskom Parlamentu, kao i generalno nivo interesovanja parlamentaraca Belgije o proširenju EU na region ZB, što je zbog prisutnosti drugih tema manje aktuelizovano, jer bi to bilo od izuzetnog značaja za napredak Crne Gore, ali i regiona, u EU integracijama. Izražena je spremnost obje strane da se u narednom periodu radi na izradi i potpisivanju Sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Crne Gore i Belgije. Dogovorena je saradnja u oblastima u kojima bi Belgija mogla Crnoj Gori pružiti podršku i saradnju, u pogledu iskustva i znanja ('know-how'), green deal ekološkim projekatima u energetici (npr. u izgradnji vjetrenjača), kao i saradnja u oblasti digitalizacije.

BUGARSKA

Tradicionalno prijateljski politički odnosi sa Bugarskom baziraju se na principima otvorenosti, kontinuirane međusobne saradnje u brojnim oblastima i podrške na regionalnoj i međunarodnoj ravni. Dvije države uspješno sarađuju u okviru NATO struktura, a Bugarska je od obnove nezavisnosti našoj državi pružala nedvosmislenu podršku u kontekstu evropske integracije.

Imajući u vidu činjenicu da su tokom ove godine u Bugarskoj održana tri ciklusa parlamentarnih izbora zbog čega nije bilo susreta između najviših državnih zvaničnika, nastavak intenzivnog političkog dijaloga ostaje visoko na bilateralnoj agendi, a realizacija iste će zavisiti, prvenstveno, od unutarpolitičkih prilika u Bugarskoj. Jedna od tih aktivnosti biće planirana bilateralna posjeta ministra vanjskih poslova Đorđa Radulovića Sofiji koja je zbog prethodno pomenutih razloga bila odložena.

Posjete resornih ministara:

- Ministarka prosvjete, nauke, kulture i sporta **Vesne Bratić** boravila je u radnoj posjeti Bugarskoj 26-28. jula 2021, gdje se sastala sa ministrom kulture Bugarske **Velislavom Minekovim**.

Rezultati: MVP Bugarske uputilo je poziv za dostavljanje predloga projekata koji se odnose na sfere zdravstva, obrazovanja, ekologije i nauke. U julu je potpisan Program o saradnji u oblasti kulture za period 2021-2023. Memorandum o razumijevanju između Diplomatske akademije Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore i Diplomatskog instituta Ministarstva vanjskih poslova R. Bugarske potpisan je u oktobru 2021. Do kraja godine planirano je i potpisivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Bugarske o saradnji u oblasti obrazovanja.

ČEŠKA

Ove godine nije bilo razmjene bilateralnih posjeta, stoga je bilo manje značajnih podstreka političkom dijalogu na visokom nivou. Međutim, Češka i dalje snažno podržava integraciju Crne Gore u EU. Usaglašen je tekst sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, dok se ekonomski odnosi i trgovina razvijaju dobrom dinamikom. Intenzivirana je i međuresorska saradnja, posebno u domenu unutrašnjih poslova. U planu je organizovanje zvanične posjete predsjednika Vlade Zdravka Krivokapića, kao i posjeta ministra vanjskih poslova Đorđa Radulovića Češkoj.

- Predsjednik Skupštine **Aleksa Bečić** imao je susret sa predsjednikom Nacionalnog savjeta Češke **Milošem Vistrčilom** na marginama 10. sastanka predsjednika parlamenata država Jugoistočne Evrope o proširenju Evropske unije, koji je održan u Budimpešti, 23-24. septembra 2021. godine.
- Ministar vanjskih poslova Crne Gore **Đorđe Radulović** imao je susret sa češkim kolegom **Jakubom Kulhanekom** 23. avgusta 2021, na marginama neformalnog sastanka ministara za evropske poslove (GAC) na Brdu kod Kranja u Sloveniji.

Rezultati: Potvrđena je podrška Češke procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i razmotrene mogućnosti za dalje unaprjeđenje bilateralnih odnosa.

DANSKA

Prijateljski odnosi Crne Gore i Danske, zasnovani na principima otvorenosti i unaprijeđeni su savezništvom u okviru NATO. Iako postoje indicije da je Danska među državama koje imaju rezerve u odnosu na proces proširenja, u razgovorima prenose da podržavaju politiku proširenja EU, ali da ona mora biti „strict, but fair“. Naša strana je zainteresovana da u vremenu pred nama gradi još snažnije međudržavne odnose, prvenstveno kroz intenziviranje političkog dijaloga i razmjenu posjeta na najvišem nivou. S tim u vezi, prenijet je interes za organizovanje bilateralne zvanične posjete premijera Krivokapića Danskoj početkom naredne godine. Takođe, postoji zainteresovanost ministra vanjskih poslova Đorđa Radulovića da tokom naredne godine posjeti Kopenhagen.

Shodno planu razvoja i konsolidacije diplomatsko-konzularne mreže, Crna Gora u skorijem periodu planira otvaranje Ambasade u Danskoj, koja će nesumnjivo pružiti dodatan doprinos razvoju sveukupnih odnosa dvije države. Ovaj čin govori o našoj želji i posvećenosti da razvijamo političke, ekonomske i sve druge vidove saradnje sa Danskom, ali je sam proces istovremeno uslovljen finansijskim mogućnostima naše zemlje.

U narednom periodu se fokus treba staviti na intenziviranje političkog dijaloga sa Danskom, ali i drugim skandinavskim državama, gdje postoji prostor za razvijanje saradnje u oblastima poput obnovljivih izvora energije, klimatskih promjena i životne sredine.

ESTONIJA

Odnosi Crne Gore sa Estonijom su tradicionalno dobri i prijateljski, zasnovani na bliskim političkim, ekonomskim i drugim interesima i zajedničkim vrijednostima. Estonija u kontinuitetu pruža političku i stručnu podršku u okviru pregovora Crne Gore za članstvo u Evropskoj uniji.

- Predsjednik Parlamenta Estonije **Juri Ratas** je, na poziv predsjednika Skupštine Crne Gore **Alekse Bečića**, boravio u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori, 6. decembra 2021. godine. Ratas je tokom zvanične posjete Crnoj Gori, imao susret i sa predsjednikom **Milom Đukanovićem**, kao i sa predsjednikom Vlade Crne Gore **Zdravkom Krivokapićem**.

- Predsjednik Skupštine Crne Gore **Aleksa Bečić** imao je susret sa predsjednikom Parlamenta Republike Estonije **Jurijem Ratasom**, na marginama Evropske konferencije predsjednika parlamenata Savjeta Evrope, 21. oktobra 2021. u Atini.
- Ministar vanjskih poslova Crne Gore **Đorđe Radulović** imao je susret sa ministarkom vanjskih poslova Estonije **Evom-Marijom Limets**, 1. decembra 2021. godine, na marginama sastanka ministara vanjskih poslova NATO članica u Rigi.

Posjete resornih ministara:

- Ministarka javne uprave, digitalnog društva i medija **Tamare Srzentić** boravila u radnoj posjeti Estoniji u periodu 15-18. novembar 2021. i tom prilikom sastala sa: ministrom za preduzetništvo i informacione tehnologije Estonije **Andresom Sutom**, izvršnim direktorom za informacione tehnologije u Vladi Estonije **Sim Sikutom**, ministarkom socijalne zaštite **Signe Risalo**, ministarkom vanjskih poslova **Evom-Marijom Limets**.

Rezultati: Potvrđen je značaj podrške Estonije procesu evropske integracije Crne Gore, jačanju bilateralnih odnosa i doprinosu NATO-u. Razmotreni su modaliteti saradnje i iskazana je potreba za jačanjem kontakata na svim nivoima između dvije države. Istaknuto da je neophodno preduzeti konkretne korake kako bi bila posebno ojačana saradnja u oblasti turizma i digitalizacije, obrazovanja i kulture, kao suštinski važnim sferama za razvoj društva. Otvoren je i Počasni konzulat R. Estonije u Crnoj Gori, što će u odsustvu postojanja rezidentne Ambasade R. Estonije u našoj zemlji, doprinijeti unaprijeđenju privrednih veza između dvije države.

FINSKA

Prijateljski odnosi Crne Gore i Finske utemeljeni su na principima otvorenosti i saradnje u brojnim oblastima. Finska pruža pomoć Crnoj Gori u procesu evropske integracije i podržava politiku proširenja EU na Zapadni Balkan, iako takođe spada među onim državama članicama koje su za striktno, ali fer uslovljavanje u ispunjavanju svih obaveza u pristupnim pregovorima. Visok intenzitet političkog dijaloga iz prethodnih godina usporila je pandemija koronavirusa, stoga tokom 2021. nije bilo susreta na visokom i najvišem nivou. U narednom periodu se treba fokusirati na ponovno povećanje broja političkih kontakata na visokom nivou.

FRANCUSKA

Odnose Crne Gore i Francuske karakteriše kontinuirani politički dijalog, intenzivna saradnja u mnogim oblastima, partnerstvo u okviru NATO i podrška Francuske evropskim integracijama Crne Gore. Iako podržava politiku proširenja EU, Francuska je jedna od onih država koja u ovom procesu poseban fokus stavlja na oblast vladavine prava i medija. Za Crnu Goru je od posebnog značaja ekspertska podrška Francuske u oblasti evropskih integracija, koja je prisutna u mnogim oblastima. U domenu bilateralnih odnosa dvije zemlje 2021. godina će ostati zapamćena po veoma bogatoj agendi kada je u pitanju politički dijalog i pokrenute inicijative za produbljivanje saradnje, među kojima se izdvaja vtc razgovor predsjednika Vlade Zdravka Krivokapića sa francuskim predsjednikom Emanuelom Makronom 10. maja, koji je ujedno i prvi bilateralni susret/razgovor predsjednika Makrona sa nekim od crnogorskih zvaničnika.

Sadržajna saradnja se ostvaruje u oblasti zdravstva, unutrašnjih poslova, odbrane, javne uprave i frankofonije. Podrška Francuske je nastavljena i kada je riječ o borbi protiv virusa COVID-19, što je potvrđeno francuskom odlukom u novembru da donirala kontingent od 117 000 Fajzer vakcina uz prateći medicinski materijal. Isporuka ove donacije se očekuje u drugoj polovini decembra.

- Predsjednik Vlade Crne Gore **Zdravko Krivokapić** imao je vtc sastanak sa francuskim predsjednikom **Emanuel Makronom**, 10. maja 2021. godine;
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** boravio je u radnoj posjeti Parizu, 18-22. aprila 2021. godine. Tokom posjete imao je susrete sa državnim sekretarom **Klemanom Bonom**, savjetnicom za kontinentalnu Evropu i Tursku u kabinetu predsjednika države **Izabel Dimon**, ministarkom visokog obrazovanja, istraživanja i inovacija **Federik Vidal**; predsjednicom Grupe prijateljstva

Francuska-Zapadni Balkan u Senatu Francuske **Martom de Sidrak** i senatorima članovima grupe, predsjednicom Grupe prijateljstva Francuska-Crna Gora u Nacionalnoj skupštini Francuske **Žaklin Make**, a takođe je razgovarao i sa predstavnicima Udruženja privrednika Francuske (MEDEF), kao i Instituta za međunarodne odnose (IFRI). U Ambasadi Crne Gore su organizovani susreti sa princom **Nikolom Petrovićem**, kao i sa predstavnicima udruženja dijaspore;

- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** je imao susret sa državnim sekretarom (ministrom) za Evropu francuskog MVP **Klemanom Bonom**, na marginama neformalnog sastanka ministara za evropske poslove (GAC) na Brdu kod Kranja u ci Sloveniji 23. jula 2021. godine;
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** je imao susret sa ministrom za spoljnu trgovinu i ekonomsku promociju Francuske **Frankom Risterom** 23. avgusta 2021. godine, na marginama Samita krimske platforme u Kijevu;
- Delegacija Senata Francuske na čelu sa predsjedicom Grupe prijateljstva Francuske sa zemljama Zapadnog Balkana **Martom de Sidrak** boravila je 15-17. septembra 2021. u posjeti Crnoj Gori. Tokom posjete su organizovani susreti sa predsjednikom Vlade Crne Gore **Zdravkom Krivokapićem** i predsjednikom Skupštine **Aleksom Bečićem**;
- Delegacija Parlamentarne skupštine Frankofonije predvođena generalnim sekretarom **Žakom Kralbom** boravila je u posjeti Crnoj Gori 20-21. septembra 2021. Tokom posjete su organizovani sastanci sa predsjednikom Vlade Crne Gore **Zdravkom Krivokapićem** i predsjednikom Skupštine **Aleksom Bečićem**.

Posjete resornih ministara:

- Ministarka zdravlja **Jelena Borovinić Bojović** boravila je u radnoj posjeti Parizu 7-10. juna, tokom koje su bili organizovani susreti sa predstavnicima francuskog Ministarstva solidarnosti i zdravlja, bolničke grupe „AP-HP“ (39 bolnica), Medicinskog fakulteta Univerziteta Paris-Sacley.

Rezultati: Nakon vtc razgovora predsjednika Vlade Zdravka Krivokapića sa francuskim predsjednikom E. Makronom i posjete ministra vanjskih poslova Đorđa Radulovića Parizu, uslijedila je inicijativa za jačanje interresorne komunikacije i saradnje dvije zemlje (unutrašnji poslovi, zdravstvo, odbrana, nauka). Takođe, uslijedilo je i organizovanje vebinara sa predstavnicima Francuskog udruženja privrednika MEDEF. Pokrenuta je inicijativa za otvaranje bilingvalnog crnogorsko-francuskog odjeljenja u nekoj od srednjih škola u Crnoj Gori. Tokom posjete mvp Radulovića Parizu potpisan je Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Francuske o aktivnostima Francuske razvojne agencije (AFD) u Crnoj Gori. U okviru posjete su potpisani, od strane izvršnog direktora AFD Žana Pjera Marselija, Sporazum sa IRF o kreditnoj liniji od 50 miliona eura i Sporazum o grantu, koje je prethodno u Podgorici potpisala izvršna direktorica Investiciono-razvojnog fonda Irena Radović. Posjete parlamentarnih delegacija su rezultirale razmatranjem modaliteta za unapređenje parlamentarne saradnje, kao i pozivom Skupštini Crne Gore da pristupi Parlamentarnoj skupštini Frankofonije.

U predstojećem periodu fokus će biti na realizaciji posjeta, za koje je iskazan obostrani interes: predsjednika Vlade Zdravka Krivokapića Parizu; državnog sekretara u MVP Francuske Klemana Bona Podgorici (upućen poziv); Izabel Dimon, savjetnice za kontinentalnu Evropu i Tursku u Kabinetu predsjednika Emanuela Makrona; direktora za kontinentalnu Evropu u MVP Francuske F. Mondolinija (*predlog je da se ovom prilikom organizuju i bilateralne konsultacije*).

GRČKA

U 2021. godini Crna Gora i Grčka obilježavaju važan jubilej – 140 godina od uspostavljanja diplomatskih odnosa. Politički odnosi su prijateljski i bazirani na principima otvorenosti. Takođe, dvije države dijele vanjskopolitičke prioritete, uspješno sarađuju u okviru NATO struktura, a Grčka od obnove nezavisnosti našoj državi pruža kontinuiranu podršku u kontekstu evropske integracije. Od juna 2017, zajedno sa Italijom, Grčka je nosilac Programa zaštite vazdušnog prostora Crne Gore (Air Policing). Podrška nije izostala ni u prvoj fazi pojave korona virusa kada je Grčka, iz medicinskih rezervi, dostavila Crnoj Gori donaciju vrijednosti 459 hiljada EUR.

- Predsjednik Vlade Crne Gore **Zdravko Krivokapić** učestvovao je na VI Delfi ekonomskom forumu u Atini, 12-14. maja 2021. godine. Tom prilikom predsjednik Vlade Crne Gore se sastao sa predsjednicom Grčke **Katerinom Sakelaropulu**, premijerom Grčke **Kirijakosom Micotakisom** i predsjednikom grčkog Parlamenta **Konstantinosom Tasoulasom**;
- Predsjednik Vlade Crne Gore **Zdravko Krivokapić** svečano je otvorio Počasni konzulat Crne Gore u Solunu, 17. septembra 2021. godine;
- Predsjednik Crne Gore **Milo Đukanović** imao je video poziv sa predsjednicom Grčke Katerinom Sakelaropulu, 12. maja 2021. godine;
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** boravio u zvaničnoj posjeti Grčkoj, 23. aprila 2021. godine. Pored susreta sa domaćinom ministrom vanjskih poslova **Nikosom Dendijasom**, imao je i susrete sa: predsjednikom Stalnog odbora za nacionalnu odbranu i vanjske poslove u Parlamentu **Konstantinosom Julekasom**, ministrom nacionalne odbrane **Nikolaosom Panajotopulosom**, direktorom političkog kabineta premijera Grčke **Eleni Surani** i gradonačelnikom Atine **Kostasom Bakojanisom**;
- Predsjednik Skupštine Crne Gore **Aleksa Bečić** učestvovao je u radu Evropske konferencije Predsjednika parlamenata Savjeta Evrope u Atini, na poziv domaćina predsjednika Parlamenta Grčke **Konstantinosa Tasoulasa**, 21-22. oktobra 2021. godine.

Posjete resornih ministara:

- Ministarka prosvjete, nauke, kulture i sporta **Vesna Bratić** sastala se u Atini, tokom učešća na „Circle The MED Forumu“ u periodu 18-22. oktobra 2021, sa ministarkom kulture i sporta Grčke **Linom Mendoni**.

Rezultati: U toku ove godine biježimo snažno intenziviranje političkog dijaloga na najvišem nivou. Upućen je i poziv premijeru Kirijakosu Micotakisu za zvaničnu posjetu Crnoj Gori, što je sa zadovoljstvom prihvaćeno, te se očekuje definisanje datuma posjete čija će realizacija predstavljati snažan impuls daljem intenziviranju sveukupnih odnosa između dvije države. Značaj političkog dijaloga je potvrđen i kroz poziv za realizaciju zvanične posjete predsjednika Crne Gore Mila Đukanovića Grčkoj i u toku je i definisanje termina posjete. Na svim susretima je potvrđena podrška Grčke evropskoj integraciji Crne Gore i spremnost za pružanje dalje političke i ekspertske pomoći. Tokom učešća delegacije Vlade Crne Gore, koju je predvodio premijer Zdravko Krivokapić na VI Delfi ekonomskom forumu u Atini, identifikovane su konkretne oblasti koje mogu doprinijeti unapređenju ekonomske saradnje između dvije zemlje, posebno imajući u vidu činjenicu da je održan niz bilateralnih susreta sa potencijalnim grčkim investitorima. Otvoren je i Počasni konzulat Crne Gore u Solunu sa nadležnošću za periferiju Centralne Makedonije što, takođe, predstavlja dodatan podsticaj za jačanje odnosa, posebno u oblasti privrede, pri čemu treba istaći činjenicu da je Solun veoma važan trgovinski i ekonomski centar.

HOLANDIJA

Bilateralni odnosi Crne Gore sa Holandijom su prijateljski i partnerski, ali je naša strana zainteresovana da u vremenu pred nama gradi još snažnije međudržavne odnose, prvenstveno kroz intenziviranje političkog dijaloga i razmjenu posjeta na najvišem nivou. Posredstvom Ambasade Crne Gore u Briselu, pokrenuta je inicijativa za pripremu zvanične posjete predsjednika Vlade Crne Gore Zdravka Krivokapića Holandiji u bliskoj budućnosti u terminu koji ćemo zajednički definisati u redovnoj diplomatskoj komunikaciji. Holandija je jedna od država članica EU koja podržava proces proširenja EU na Zapadni Balkan, ali uz striktno ispunjavanje obaveza iz pristupnih pregovora. Shodno planu razvoja i konsolidacije diplomatsko-konzularne mreže, Crna Gora planira otvaranje Ambasade u Holandiji, sa sjedištem u Hagu, koja će nesumnjivo pružiti dodatan doprinos razvoju sveukupnih odnosa dvije države. Ovaj čin govori o našoj želji i posvećenosti da razvijamo političke, ekonomske i sve druge vidove saradnje sa Holandijom, ali je sam proces istovremeno uslovljen finansijskim mogućnostima naše zemlje.

- Predsjednik Crne Gore **Milo Đukanović** sastao se u Njujorku, na marginama GS UN, sa predsjednikom Vlade Holandije **Markom Ruteom**, 24. septembar 2021. godine.
- Ministar vanjskih poslova Crne Gore **Đorđe Radulović** imao je susret sa ministrom vanjskih poslova Holandije **Benom Knapenom**, 1. decembra 2021. godine, na marginama sastanka ministara vanjskih poslova NATO članica u Rigi.
- Ministar vanjskih poslova Crne Gore **Đorđe Radulović** sastao sa ministrom spoljne trgovine i razvojne saradnje Holandije **Tomom De Bruijnom**, 23. avgusta 2021. godine, na marginama Samita u Kijevu.
- Ministar vanjskih poslova Crne Gore **Đorđe Radulović** imao je bilateralni susret sa holandskim ministrom vanjskih poslova **Stefom Blokom**, 23. marta 2021. godine, na marginama sastanka ministara vanjskih poslova država članica NATO-a u Briselu.

Posjete resornih ministara:

- Ministar unutrašnjih poslova i koordinator Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava Crne Gore **Sergej Sekulović** sastao se u Hagu 25-27. oktobra 2021. sa ministrom pravde i bezbjednosti Holandije **Ferndinandom Graperhausom** i generalnom direktoricom za evropsku saradnju u Ministarstvu vanjskih poslova Holandije **Anitom van den Ende**.

Rezultati: Tokom svih susreta holandska strana je pozdravila najavljeno otvaranje Ambasade Crne Gore u Hagu, ističući da je to jasan signal posvećenosti Crne Gore Holandiji i EU. Navedeno je da će Holandija sa druge strane ponovo razmotriti otvaranje Ambasade u Podgorici. Istaknuta je puna podrška Holandije procesu integracije Crne Gore, kao i spremnost za pružanjem ekspertske pomoći.

IRSKA

Bilateralni odnosi između Crne Gore i Irske zasnivaju se na načelima prijateljske saradnje i razumijevanja. Irska nastoji da, kroz podršku procesu evropske integracije, doprinese uspješnom nastavku demokratskih, ekonomskih i ukupnih društvenih reformi u Crnoj Gori.

Posebnu pažnju tokom predstojećeg perioda treba posvetiti jačanju političkog dijaloga i ugovornog stanja, s obzirom da do sada nije bilo razmjene posjeta na nivou tri predsjednika, kao ni na nivou ministara vanjskih poslova.

ISLAND

Crna Gora i Island imaju tradicionalno prijateljske odnose, naročito imajući u vidu da je Island prva država koja je, ne samo priznala nezavisnost, već i ratifikovala Protokol o pristupanju Crne Gore NATO-u, 11 godina kasnije. Usljed objektivnih okolnosti uzrokovanih pandemijom, ove godine nije bilo susreta na visokom i najvišem nivou.

ITALIJA

U ovoj godini je osnažen politički dijalog sa kom Italijom i definisana su polja u kojima je saradnja najperspektivnija zbog obostrane dobrobiti. Podrška Italije integraciji Crne Gore u EU je i dalje osjetna i konkretna, a shodno rezultatima političkog dijaloga ona će biti nastavljena i u narednom periodu. Ekonomski odnosi se razvijaju dobrom dinamikom, iako Crna Gora nastavlja da bilježi deficit u trgovini sa Italijom. Investicije iz Italije nastavljaju da rastu. Međuresorska saradnja u unutrašnjim poslovima je ojačana. U planu je organizovanje zvanične posjete predsjednika Vlade Zdravka Krivokapića i ministra vanjskih poslova Đorđa Radulovića Italiji. Od juna 2017, zajedno sa Grčkom, Italija je nosilac Programa zaštite vazdušnog prostora Crne Gore (Air Policing).

- Ministar vanjskih poslova Italije **Luidi di Majo** boravio je 29. marta 2021. godine u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori, tokom koje je imao susrete sa predsjednikom Skupštine **Aleksom Bečićem**, predsjednikom Vlade **Zdravkom Krivokapićem** i ministrom vanjskih poslova **Đorđem Radulovićem**.

- Potpredsjednik Vlade **Dritan Abazović**, tokom posjete Rimu 28-29. juna 2021. godine povodom učešća na ministarskom sastanku članica Globalne koalicije za pobjedu nad ISIS-om, imao je susrete sa ministarkom unutrašnjih poslova **Lućanom Lamorđeze**, ministrom vanjskih poslova **Luidijem Di Majom**, direktorom italijanske Uprave za borbu protiv korupcije (ANAC) **Đuzepeom Buziom** i nacionalnim tužiocem **Federikom Kafijerom da Rahom**.

Rezultati: Intenziviran je politički dijalog i dat podstrek za bilateralne projekte poput završetka izgradnje Eko efikasne zgrade i saradnje u domenu jačanja vladavine prava i borbe protiv korupcije. Utvrđen je i zajednički interes za inoviranje Strateškog sporazuma o saradnji Crne Gore i Italije iz 2010. godine i predstavljene inicijative za jačanje bilateralnih odnosa Crne Gore i Italije, posebno u domenu jačanja vladavine prava u Crnoj Gori. Italija je iskazala interes za pomoć našoj državi u domenu refinansiranja kredita autoputa. Milena Šofranac Ljubojević predala je 26. novembra akreditivna pisma predsjedniku Italije Serđu Matareli na svečanoj audijenciji u palati Kvirinale, čime je stupila na dužnost izvanredne i opunomoćene ambasadorke u ovoj zemlji.

KIPAR

Crna Gora i Kipar baštine prijateljske odnose koji imaju visok potencijal za dalji razvoj u brojnim oblastima. Kipar u kontinuitetu pruža političku i ekspertsku podršku našoj evropskoj integraciji. Takođe, u toku je i definisanje datuma zvanične posjete predsjednika Kipar Nikosa Anastasiadesa Crnoj Gori.

- Predsjednik Skupštine Crne Gore **Aleksa Bečić** bio je domaćin XIV konferencije predsjednika parlamenata malih evropskih država, na kojoj je učešće uzela i predsjednica Predstavničkog doma Kipar **Anita Demetriou**, 3-5. oktobra 2021. godine u Herceg Novom.

Rezultati: Upućen je zvaničan poziv predsjedniku Skupštine Aleksu Bečiću da posjeti ku Kipar, što će doprinijeti intenziviranju političkog dijaloga i unaprijeđenju bilateralne saradnje.

LETONIJA

Odnosi Crne Gore sa Letonijom su tradicionalno dobri i prijateljski, zasnovani na bliskim političkim, ekonomskim i drugim interesima i zajedničkim vrijednostima. Letonija u kontinuitetu pruža političku i stručnu podršku u okviru pregovora Crne Gore za članstvo u Evropskoj uniji. Naši odnosi su osnaženi saradnjom u okviru NATO-a, posebno imajući u vidu činjenicu da je Crna Gora od decembra 2018. aktivna u okviru borbene grupe eFP NATO-a u Letoniji.

- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** sastao se sa ministrom vanjskih poslova Letonije **Edgarsom Rinkevičsom**, 10. jula 2021. godine, na marginama XIV Dubrovnik Foruma.
- Ministar vanjskih poslova Crne Gore **Đorđe Radulović** imao je susret sa ministrom vanjskih poslova Letonije **Edgarsom Rinkevičsom**, 30. novembra 2021. godine, na marginama sastanka ministara vanjskih poslova NATO članica u Rigi.

Posjete resornih ministara:

- Ministarka odbrane Crne Gore **Olivera Injac** boravila je 7. jula. 2021. u radnoj posjeti Letoniji, na poziv letonskog kolege, **Artisa Pabriksa**.

Rezultati: Tokom ovih sastanaka je potvrđena podrška Letonije Crnoj Gori na putu ka Evropskoj uniji, te izražena zainteresovanost za dalje unaprijeđenje bilateralne saradnje dvije zemlje. Ministri vanjskih poslova konstatovali su takođe da je savezništvo u NATO dodatno ojačano našim doprinosom prisustvu Alijanse na Istoku. Potvrđena je posjeta ministra Rikevičsa Crnoj Gori, te će ista biti realizovana početkom februara 2022. Istaknut je i interes Crne Gore da u svojstvu posmatrača prisustvuje na Samitu Inicijative 3 mora, koji će sledeće godine biti organizovan u Rigi. Ministar Rinkevičs je potvrdio da ne vidi razlog da ne dobijemo poziv, kao i da se on mora usaglasiti sa svim državama članicama Inicijative.

LIHTENŠTAJN

Od uspostavljanja diplomatskih odnosa nijesu realizovane dolazne posjeta zvaničnika iz Lihtenštajn, a u našu zemlju, dok od 2014. godine nije bilo ni odlaznih posjeta crnogorskih zvaničnika. Crna Gora i Lihtenštajn njeguju prijateljske odnose, sa posebnim akcentom na parlamentarnu saradnju u okviru Konferencije predsjednika parlamenata malih evropskih zemalja.

LITVANIJA

Odnosi Crne Gore sa Litvanijom su tradicionalno dobri i prijateljski, zasnovani na bliskim političkim, ekonomskim i drugim interesima i zajedničkim vrijednostima. Litvanija u kontinuitetu pruža političku i ekspertsku podršku u okviru pregovora Crne Gore za članstvo u Evropskoj uniji.

- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** je, na poziv litvanskog kolege, učestvovao na Konferenciji „Budućnost demokratije“, koja se održavala u Viljnusu, 20. novembra 2021. Na marginama Konferencije, organizovan je susret šefa crnogorske diplomatije sa ministrom vanjskih poslova Litvanije **Gabrijeliusom Landsbergisom**.

Rezultat: Litvanski mvp Landsbergis naglasio da politika proširenja EU na Zapadni Balkan ima neupitnu podršku Litvanije, da je prijatelj i partner Crne Gore. Istaknuta je međusobna podrška u pitanjima od značaja za produbljivanje sveukupne saradnje dvije države, uz saglasnost da postoji prostor za njeno unapređenje posebno oblastima poput ekonomije i turizma.

LUKSEMBURG

Odnosi Crne Gore sa Luksemburgom su prijateljski i partnerski. Ova zemlja snažno je podržala put ka crnogorskom članstvu u NATO-u, te takođe, u kontinuitetu pruža snažnu političku i ekspertsku podršku našem procesu pristupanja EU. Posebnu vezu između Crne Gore i Luksemburga predstavljaju brojni iseljenici iz Crne Gore koji su kvalitetno integrisani u luksemburško društvo i kontinuirano doprinose njegovom prosperitetu.

- Predsjednik Vlade Crne Gore **Zdravko Krivokapić** sastao se u Luksemburgu 22. jun 2021. godine, povodom učešća na Međuvladinoj konferenciji o pridruživanju Crne Gore EU, sa predsjednikom Vlade Luksemburga, **Gzavijeom Betelom**. Sastanku je prisustvovao ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović**.
- Predsjednik Skupštine Crne Gore **Aleksa Bečić** razgovarao je sa predsjednikom Predstavničkog doma Luksemburga **Fernandom Etgenom**, u Crnoj Gori na marginama XIV Konferencije predsjednika parlamenata malih evropskih država.
- Potpredsjednik Vlade Crne Gore **Dritan Abazović** susreo se sa potpredsjednikom Vlade, ministrom odbrane, ministrom za mobilnost i javne radove Luksemburga **Fransoa Baušom**, 15. septembra 2021. godine u Briselu.
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** je imao susret sa ministrom vanjskih poslova Luksemburga **Žanom Aselbornom**, 23. avgusta 2021. godine, na marginama neformalnog sastanka ministara za evropske poslove (GAC) na Brdu kod Kranja u Sloveniji.
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** boravio je 17-18. jul 2021. godine u radnoj posjeti Luksemburgu povodom obilježavanja 13. jula, Dana državnosti Crne Gore, i tom prilikom razgovarao je sa brojnim predstavnicima udruženja dijaspore - iseljenika koji žive u Luksemburgu.

Posjete resornih ministara:

- Ministar finansija i socijalnog staranja Crne Gore **Milojko Spajić** sastao se 24. novembra 2021. u Luksemburgu sa potpredsjednikom Evropske investicione banke **Lilianom Pavlovom**, izvršnim direktorom Agencije za razvoj finansijskog centra Luksemburga **Nikolasom Makelom** i direktorom za razvoj poslovanja **Krisom Holifildom**.

Rezultati: Tokom prethodnih posjeta potvrđena je podrška Luksemburga evropskom putu naše države, kao i spremnost za pružanjem ekspertske pomoći. Premijer Betel je prihvatio poziv premijera

Krivokapića da posjeti Crnu Goru zajedno sa delegacijom Privredne komore Luksemburga što će dodatno uticati na unapređenje ekonomske saradnje. Iskazana je spremnost da se u narednom periodu potpiše Sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Crne Gore i Luksemburga, što bi se takođe moglo realizovati tokom jedne od budućih posjeta visokih zvaničnika.

MAĐARSKA

Bilateralni odnosi Crne Gore i Mađarske su prijateljski, bez otvorenih pitanja, u konstantnom usponu kada je riječ o ekonomskoj saradnji i okarakterisani zajedničkim interesima i saradnjom kroz članstvo u NATO. Takođe, Mađarska stalno, uporno i snažno, na bilateralnom i multilateralnom planu, zagovara i promovise nužnost u članjenja Crne Gore i regiona u EU. Tokom globalne pandemije COVID-19 solidarnost je iskazana u vidu donacije Mađarske od 200.000 "Sinopharm" vakcina našoj zemlji.

- Predsjednik Crne Gore **Milo Đukanović** boravio je 11. maja 2021. u zvaničnoj posjeti Mađarskoj i imao susret sa najvišim mađarskim zvaničnicima, odnosno predsjednikom Mađarske **Janošem Aderom**, premijerom **Viktorom Orbanom** i predsjednikom Narodne Skupštine **Laslom Koverom**;
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** boravio je u zvaničnoj posjeti Mađarskoj, 25-27. februara 2021. godine. Pored susreta sa ministrom vanjskih poslova i trgovine **Peterom Sijartom**, mvp Radulović se sa sastao i sa ministrom odbrane **Tiborom Benkom** i potpredsjednikom Skupštine **Ištvanom Jakobom**. Ministar Radulović se takođe, sa domaćinom Sijartom, obratio i na Ambadorskoj konferenciji (godišnjim konsultacijama mađarskih ambasadora i generalnih konzula), i održao predavanje na Institutu za vanjske poslove i trgovinu. Takođe, u Ambasadi Crne Gore u Budimpešti je održan susret sa nerezidentnim ambasadorima i otpravnicima poslova Irske, Estonije, Letonije, Gruzije, Filipina, Tajlanda, Pakistana i Kolumbije, kao i predstavnicima crnogorskih studenata u Mađarskoj i Organizacije crnogorskih studenata u inostranstvu (OMSA);
- Ministar vanjskih poslova i trgovine Mađarske **Peter Sijarto** boravio je u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori 6. maja i radnoj posjeti 5. jula 2021. godine. Tom prilikom su organizovani susreti sa predsjednikom Vlade Crne Gore **Zdravkom Krivokapićem** i ministrima vanjskih poslova **Đorđem Radulovićem**, finansija i socijalnog staranja **Milojkom Spajićem**, ekonomskog razvoja **Jakovom Milatovićem** i kapitalnih investicija **Mladenom Bojanićem**.
- Šefovi crnogorske i mađarske diplomatije, **Đorđe Radulović** i **Peter Sijarto**, imali susret i na marginama Savjeta za opšte poslove (GAC) u Luksemburgu, 22. juna 2021. godine;
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** sastao se sa ministrom vanjskih poslova i trgovine Mađarske **Peterom Sijartom**, na marginama Generalne Skupštine UN u Njujorku, 22. septembra 2021. godine;
- Predsjednik Skupštine Crne Gore **Aleksa Bečić** učestvovao je na X sastanku predsjednika parlamenata država Jugoistočne Evrope u Budimpešti, na poziv predsjednika Narodne Skupštine Mađarske **Lasla Kovera**, 24. septembra 2021. godine;

Posjete resornih ministara:

- Ministar odbrane Mađarske **Tibor Benko** boravio je u posjeti Crnoj Gori 29. marta 2021, kojom prilikom se sastao sa ministarkom odbrane **Oliverom Injac**;
- Ministarka zdravlja **Jelena Borovinić-Bojović** boravila je u posjeti Mađarskoj 21-24. aprila 2021. godine, kojom prilikom se sastala sa ministrom za ljudske resurse Mađarske **Miklošem Kašlerom**;
- Ministar za ljudske resurse Mađarske **Mikloš Kašler** boravio je u posjeti Crnoj Gori 30. septembra-3. oktobra 2021, kojom prilikom se sastao sa ministarkom zdravlja **Jelenom Borovinić-Bojović** i ministarkom prosvjete, nauke, kulture i sporta **Vesnom Bratić**.

Rezultati: U ovoj godini realizovane su brojne uzajamne posjete na visokom nivou, koje su dodatno ohrabrile i dinamizirale sveukupnu saradnju. Tokom svih susreta potvrđena je podrška Mađarske evropskim integracijama Crne Gore, afirmisano je partnerstvo u okviru NATO-a, te je dodatno osnažen i prijateljski odnos dvije zemlje. Razgovarano je o daljem povezivanju u ekonomskoj oblasti.

Intenziviran je i rad na snaženju bilateralne ugovorno-pravne baze, kako kroz potpisane, tako i sporazume za koje je pokrenuta procedura usaglašavanja.

MALTA

Ove godine nije bilo razmjene bilateralnih posjeta, međutim, Crna Gora i Malta održavaju tradicionalno prijateljske odnose koji se kontinuirano nadograđuju saradnjom na bilateralnom i multilateralnom planu, kao i kroz projekat saradnje malih evropskih država.

Predsjednik Milo Đukanović je pozvan da učestvuje na II Svjetskom forumu za kulturu i mir koji će se, pod pokroviteljstvom predsjednika Džordža Vele održati 3 – 4. marta 2022. godine na Malti.

Potpredsjednik Vlade Dritan Abazović je izrazio zainteresovanost da se u skorijem periodu organizuje njegova posjeta Malti. Posredstvom Ambasade Crne Gore u Rimu je već sa malteškom stranom pokrenuto razmatranje mogućnosti o realizaciji ove posjete.

MONAKO

Crna Gora i Monako imaju prijateljske odnose, ojačane saradnjom i podrškom na multilateralnoj ravni i posvećenosti evropskom sistemu vrijednosti. Poseban vid saradnje sa ovom državom odvija se preko parlamentarnog formata saradnje malih evropskih država.

NORVEŠKA

Dobri i prijateljski odnosi sa Norveškom osnaženi su partnerstvom u okviru NATO. Norveška kontinuirano pruža podršku našoj zemlji kroz razvojne projekte koji korespondiraju sa strateškim prioritetima Vlade Crne Gore. U narednom periodu je neophodno fokusirati se na intenziviranje političkog dijaloga i povećanje kontakata na najvišem nivou. Iskazan je interes predsjednika Vlade Zdravka Krivokapića da u skorijem periodu posjeti ovu državu i putem diplomatskih kanala je sa norveškom stranom već pokrenuto razmatranje ove inicijative. Postoji i interes za razmjenu posjeta na nivou ministara vanjskih poslova.

- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** imao online razgovor sa ministarkom vanjskih poslova Norveške **Ine Eriksen Sorejde**, 30. april 2021. godine.

Rezultat: Iskazan je interes za realizaciju posjeta ministara vanjskih poslova kada epidemiološke prilike dozvole. Naglašeno je postojanje prostora za unapređenje ekonomske saradnje.

NJEMAČKA

Njemačka je, u ekonomskom i političkom smislu, jedna od ključnih zemalja EU i kao takva od strateškog značaja za Crnu Goru, kako u pogledu razvoja kvalitetnih bilateralnih odnosa, tako i njemačke podrške i pomoći u realizaciji naših vanjskopolitičkih ciljeva. Odnose Crne Gore i Njemačke karakteriše intenzivna saradnja na svim poljima, dijalog na visokom novu i konstantan trend unapređenja. Značajna je i ekspertna podrška u oblasti pravosuđa, slobode medija i životne sredine. Od strane Vlade Njemačke obezbijeđena je podrška za angažovanje eksperta koji će pružiti pomoć opštini Ulcinj i dati doprinos u odabiru odgovarajućeg modela upravljanja Solanom.

Takođe, Komunikacija sa Bundestagom je, imajući u vidu njegovu ulogu u procesu odlučivanja o daljim fazama integracionih procesa i pristupanja zemalja kandidata za članstvo, intenzivirana kroz kontakte sa svim poslaničkim partijama/klubovima i poslanicima, naročito u Odboru za EU poslove i Odboru za međunarodne odnose.

Njemačka je Crnoj Gori uputila i značajnu pomoć u suočavanju sa posljedicama pandemije koronavirusa u vidu paketa podrške ukupnog obima od 1,1 milion eura namijenjenih, pored proširenja testnih kapaciteta i obezbjeđivanja zaštitne opreme u zdravstvenom sektoru, grupama ljudi posebno pogođenim posljedicama pandemije. Takođe, uputila je i ekipu od 10 medicinskih radnika i stručnjaka iz Robert Koh Instituta, zatim Univerzitetske bolnice Charité i Odjeljenja za infektivne bolesti berlinske bolnice St. Joseph koji su boravili u Crnoj Gori u aprilu o.g, i zajedno sa IJZ, radili na jačanju kapaciteta Crne Gore u borbi protiv COVID-19. Njemačka je u novembru donirala i najsavremenije terapije za liječenje zaraženih korona virusom - monoklonalna antitijela (mAb) Casirivimab i monoklonalna

antitijela (mAb) Imdevimaba (lijek koji se koristi u početnoj fazi borbe protiv COVID19 infekcije). Potpisan je Sporazum o donaciji 1.536 jedinica monoklonalnog antitijela (mAb) Casirivimab i monoklonalnog antitijela (mAb), a donacija je vrijedna 3.172.454 eura.

- Predsjednik Vlade **Zdravko Krivokapić** imao je online sastanak sa kancelarkom **Angelom Merkel**, 11. februara 2021, dok se sa kancelarkom **Merkel** susreo na marginama sastanka u okviru Berlinskog procesa u Tirani, 14. septembra 2021;
- Potpredsjednik Vlade **Dritan Abazović** boravio je u radnoj posjeti Njemačkoj na poziv predsjedavajućeg Salon Diplomatie-Manhajm Johana Vagnera, u periodu 21-23. novembra 2021. Tom prilikom razgovarao je sa gradonačelnicima Manhajma **Kristijanom Špehtom i Majklom Gručom**, načelnikom policije Manhajma **Sigfridom Kolmarom**, bivšim zamjenikom predsjednika Parlamentarne skupštine NATO **Karlom Lamersom**, predsjednikom Privredne komore industrije za oblast Rhein-Necker **Manfredom Šnablom** i direktorom kompanije WIRCON **Matijasom Brikmanom**. Takođe, potpredsjednik Abazović održao je predavanje na temu "Evropske vrijednosti na putu Balkana: promjene, izazovi, vizije."
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** boravio je u radnoj posjeti Njemačkoj, 13-16. januara 2021. i tom prilikom imao susrete sa saveznim ministrom vanjskih poslova **Hajkom Masom**, savjetnikom savezne kancelarke za bezbjednosnu politiku i međunarodne odnose **Janom Hekerom** i **predsjedavajućim i članovima** Parlamentarne grupe za JIE u Bundestag;
- Ministar za savezne i evropske poslove savezne pokrajine Sjeverna Rajna – Vestfalija, **Štefan Holthof-Fertner** susreo se sa predsjednikom Skupštine **Aleksom Bečićem** i predsjednikom Vlade **Zdravkom Krivokapićem** 15. septembra 2021. u Podgorici.
- Izaslanica Ministarstva vanjskih poslova Njemačke za Jugoistočnu Evropu, Tursku, OEBS i Savjet Evrope **Suzan Šuc** susrela se sa predsjednikom Crne Gore **Milom Đukanovićem**, predsjednikom Vlade Crne Gore **Zdravkom Krivokapićem** i potpredsjednikom Vlade **Dritanom Abazovićem** 30. novembra 2021. u Podgorici.

Posjete resornih ministara:

- Ministarka zdravlja Crne Gore **Jelena Borovinić Bojović** predvodila je delegaciju Vlade Crne Gore tokom radne posjete Institutu Robert Koh u Berlinu od 21-25. oktobra.

Rezultati: Tokom prve zvanične bilateralne posjete ministra Radulovića nakon stupanja na dužnost, jasno je poslata poruka o strateškom pravcu koji Vlada želi da slijedi u oblasti vanjske politike. Na svim gorenavedenim sastancima su potvrđeni bliski i prijateljski odnosi između dvije države, koji su osnaženi strateškim partnerstvom u okviru NATO Alijanse. Potvrđena je i podrška Njemačke Vladi u procesu sprovođenja sveobuhvatnih reformi i primjeni zakonodavstva EU. Istaknuto je da je Crna Gora najnaprednija država – kandidat za članstvo u EU, dok je kancelarka Merkel prenijela i čvrste garancije o nastavku podrške ostvarenju crnogorskih strateških vanjskopolitičkih prioriteta. Istaknuta važnost održavanja frekventnog političkog dijaloga sa Berlinom, kroz nastavak realizacije posjeta na visokom i radnom nivou. Izražen interes za unapređenje ekonomske saradnje. Načelnik policije grada Manhajma Sigfrid Kolmar izrazio je spremnost da crnogorskoj policiji pruži podršku u vidu organizovanja trening programa i razmjene policijskih službenika u navedenoj njemačkoj opštini. Predsjednik Privredne komore industrije za oblast Rhein-Necker Manfred Šnabl predložio povezivanje s crnogorskom Privrednom komorom u cilju realizacije konkretnih projekata, dok je pomenuta i mogućnost otvaranja predstavništva njemačke Privredne komore u Crnoj Gori. U cilju privlačenja većeg broja njemačkih turista, razmatrano je i potencijalno djelovanje njemačkih digitalnih nomada iz Crne Gore. Konstatovana veća zainteresovanost njemačkih kompanija za investiranje u Crnoj Gori, što je dobar pokazatelj rasta povjerenja u institucije sistema.

POLJSKA

Odnosi Crne Gore i Poljske su odlični i baziraju se na principima prijateljstva, otvorenosti, te međusobne podrške na regionalnoj i međunarodnoj ravni, a dodatno su unaprijeđeni saradnjom u okviru NATO alijanse. Poljska je posvećena politici proširenja Evropske unije na Zapadni Balkan i u kontinuitetu

podržava i pruža pomoć Crnoj Gori na putu evropske integracije, kako na političkom, tako i na ekspertskom nivou. Kada je riječ o saradnji dvije države tokom pandemije, Vlada Poljske je do sada donirala preko 100 hiljada (Pfizer) vakcina našoj zemlji, kao i vrijednu medicinsku opremu Crnoj Gori.

- Predsjednik Poljske **Andžej Duda** boravio je, na poziv predsjednika **Mila Đukanovića** u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori, 17. novembra o.g. Tom prilikom predsjednik Duda je razgovarao i sa predsjednikom Vlade Crne Gore **Zdravkom Krivokapićem**.
- Predsjednik Crne Gore **Milo Đukanović** sastao se u Njujorku sa predsjednikom Poljske **Andžejom Dudom**, na marginama Generalne Skupštine UN-a, 22. septembra 2021. godine gdje je i dogovorena zvanična posjeta predsjednika Poljske Crnoj Gori.
- Predsjednik Skupštine Crne Gore **Aleksa Bečić** bio je uvodničar na simpozijumu Evropske jevrejske asocijacije na temu „Zašto je Holokaust važan 2021. godine“, koji je održan u Krakovu, 8. novembra 2021. godine.
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** učestvovao je na VII Varšavskom bezbjednosnom forumu, koji se održao u Varšavi, 5-6. oktobra 2021. godine. Na marginama Foruma, upriličen je susret sa ministrom vanjskih poslova Poljske **Zbignjevom Rauom**.
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** učestvovao je na sastanku šefova diplomatija država članica Višegradske grupe (V4) i Zapadnog Balkana, u Poznanju, na poziv poljskog ministra vanjskih poslova **Zbignjeva Raua**, 28. juna 2021. godine, sa kojim je razgovarao na marginama događaja.

Posjete resornih ministara:

- Učešće ministra kapitalnih investicija Crne Gore **Mladena Bojanića**, na ministarskom sastanku, na temu „Transatlantska energetska-klimatska saradnja“, 22-23. septembra 2021, u Varšavi, u organizaciji Ministarstva klime i životne sredine Poljske i Departmenta za eneregiju SAD.

Rezultati: Uz visoke ocjene za saradnju dvije zemlje i zahvalnost za pomoć u borbi protiv Covid-a, potvrđena podrška Poljske našem evropskom putu i izražena spremnost za nastavak ekspertске podrške, posebno u oblastima u kojima Poljska posjeduje značajnu ekspertizu, kao npr. oblast poljoprivrede i korišćenje evropskih fondova. Sa naše strane izražena zainteresovanost da u svojstvu posmatrača pristupi Inicijativi 3 mora, čiji je Poljska inicijator. Upućen je poziv predsjedniku Đukanoviću da u narednom periodu posjeti Poljsku.

PORTUGAL

Crna Gora i Portugal njeguju prijateljske odnose. Postoji potreba za intenziviranjem političkih kontakata i razmjenu posjeta na najvišem nivou u predstojećem periodu, posebno imajući u vidu da zvaničnih posjeta na nivou predsjednika država, skupština i vlada od obnove nezavisnosti nije bilo. Posljednja i jedina zvanična posjeta nekog portugalskog zvaničnika Crnoj Gori bila je 23. avgusta 2007. godine kada je ministar vanjskih poslova Luis Amado bio u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori u svojstvu predsjedavajućeg EU.

- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** razgovarao je 7. aprila 2021. godine u online formatu sa državnom sekretarkom za evropske poslove u Ministarstvu vanjskih poslova Portugal, **Anom Paulom Zakarijas**, povodom tadašnjeg predsjedavanja Portugala Savjetom EU.

Rezultati: Potvrđena podrška Portugala evropskom putu Crne Gore i izražen je interese za unaprijeđenje saradnje u svim oblastima. Izražen je interes za intenziviranjem političkih kontakata.

RUMUNIJA

Prijateljski odnosi dvije zemlje su dodatno osnaženi savezništvom u okviru NATO. Rumunija pruža kontinuiranu političku i ekspertsku podršku našem evropskom putu i jasno podržava politiku proširenja EU na Zapadni Balkan.

- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** je na poziv ministra vanjskih poslova **Bogdana Aureskua** u svojstvu predsjedavajućeg Zajednice demokratija - učestvovao na X ministarskoj

konferenciji Zajednice demokratija, održanoj 22. septembra 2021, na marginama 76. zasjedanja Generalne skupštine UN-a u Njujorku.

Posjete resornih ministara:

- Ministar ekologije, prostornog planiranja i urbanizma **Ratko Mitrović** boravio je u radnoj posjeti Rumuniji od 6-10. decembra 2021, gdje se sastao sa ministrom životne sredine, šumarstva i vodoprivrede **Barnom Tančošem**.

Rezultati: Upućen je poziv rumunskom šefu diplomatije da posjeti Crnu Goru. Pokrenuta je inicijativa za uspostavljanje direktne avio-linije (low cost) na relaciji Tivat – Krajova u toku ljetnje sezone. Usaglašen je Sporazum o saradnji privrednih komora Crne Gore i Rumunije, a potpisivanje se očekuje uskoro.

SAN MARINO

U proteklom periodu ostvaren je dinamičan politički dijalog zvaničnika San Marina i Crne Gore, uz ocjenu da dvije male, prijateljske zemlje sa značajnim istorijskim i kulturološkim sličnostima, imaju brojne potencijale za unapređenje bilateralne saradnje, posebno u ekonomiji i turizmu.

- Predsjednik **Milo Đukanović** sastao se sa kapetanima regentima **Frančeskom Musonijem** i **Đakomom Simonćinijem**, kao i.mvp-om **Lukom Bekarijem**, na marginama Samita svjetskih lidera COP26, 2. novembra 2021. godine u Glazgovu.
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović**, sastao se sa ministrom vanjskih poslova **Lukom Bekarijem** na marginama Ministarskog savjeta OEBS-a 3. decembra 2021. godine u Štokholmu.

Rezultat: Potvrđen je pozitivan kontinuitet uzajamnih odnosa dvije države, a tokom susreta upućeni pozivi predsjedniku i ministru vanjskih poslova Crne Gore da posjete San Marino u narednom periodu.

SLOVAČKA

Odnosi Crne Gore i Slovačke su nastavili da se razvijaju najviše pospješeni intenzivnim političkim dijalogom i snažnom podrškom koju Slovačka pruža integraciji Crne Gore u EU. Ove godine je razmjenom posjeta na visokom nivou značajno ojačan politički dijalog. Podrška Slovačke je nastavljena i kada je riječ o borbi protiv COVID-19, što je potvrđeno donacijama medicinske opreme, ali i 10 hiljada vakcina proizvođača AstraZeneca. Ekonomski odnosi nastavljaju da se razvijaju, iako nisu zabilježene značajne investicije iz Slovačke u ovoj godini.

- Predsjednik Crne Gore **Milo Đukanović** boravio je 14-16. jula 2021. godine u zvaničnoj posjeti Slovačkoj i imao sastanke sa predsjednicom **Suzanom Čaputovom**, predsjednikom Nacionalnog savjeta **Borisom Kolarom**, predsjednikom Vlade **Eduardom Hegerom** i ministrom vanjskih poslova **Ivanom Korčokom**;
- Ministar vanjskih i evropskih poslova Slovačke **Ivan Korčok** boravio je u radnoj posjeti Crnoj Gori 9-10. februara 2021. godine. Tom prilikom se sastao sa predsjednikom **Milom Đukanovićem**, predsjednikom Vlade **Zdravkom Krivokapićem** i ministrom vanjskih poslova **Đorđem Radulovićem**;
- Predsjednik Skupštine **Aleksa Bečić** imao je susret sa predsjednikom Nacionalnog savjeta Slovačke **Borisom Kolarom** na margini 10. sastanka predsjednika parlamenata država Jugoistočne Evrope o proširenju Evropske unije koji je održan u Budimpešti, 23. - 24. septembra 2021. godine;

Rezultati: Potvrđeni su odlični bilateralni odnosi Crne Gore i Slovačke i pokrenute određene inicijative u smislu ekonomskog povezivanja, naročito u sektoru turizma. Upućen poziv predsjednici Slovačke da posjeti Crnu Goru, što je prihvaćeno.

SLOVENIJA

Crna Gora i Slovenija imaju odlične međudržavne odnose i sadržajnu saradnju u svim oblastima, uz redovan politički dijalog i susrete zvaničnika na svim nivoima, zajedničku evropsku perspektivu i posvećenost evroatlantskom sistemu vrijednosti. Samo tokom 2021. organizovane su posjete Ljubljani

od strane predsjednika Skupštine Crne Gore Alekse Bečića i predsjednika Vlade Zdravka Krivokapića, dolazna posjeta predsjednika Slovenije Boruta Pahora i predsjednika Državnog zbora Igora Zorčića.

Od posebnog značaja za Crnu Goru je činjenica da je politika proširenja EU u raznim formatima jedan od prioriteta aktuelnog slovenačkog predsjedavanja Savjetom EU, te mnogobrojni susreti u raznom formatu kojima je Slovenija bila domaćin i poruke podrške integracijama Zapadnog Balkana koje je nedvosmisleno iskazala.

U doba borbe protiv pandemije COVID-19, Vlada Slovenije je uputila dva kontingenta pomoći (medicinska oprema) Crnoj Gori vrijednosti preko 200 000 eura. Uspješna saradnja se odvija u domenu unutrašnjih poslova, odbrane, ekologije, javne uprave. ka Slovenija je jedan od ključnih partnera u oblasti razvojne saradnje – samo u periodu 2008-2019. razvojna pomoć Crnoj Gori iznosila je 14,4 miliona eura (napomena: Slovenija trenutno nije u mogućnosti da učestvuje u realizaciji projekata u okviru Razvojne saradnje, odluka je privremena). Postoji obostrani interes za organizovanje IV sjednice Mješovite komisije za ekonomsku saradnju i susret privrednika dvije zemlje (ranije bilo dogovoreno održavanje 18-29 oktobra o.g, slovenačka strana zamolila za odlaganje - april 2022, zbog obaveza tokom predsjedavanja Savjetom EU).

- Predsjednik Crne Gore **Milo Đukanović** sastao se 5. maja 2021. godine sa predsjednikom Slovenije **Borutom Pahorom**, koji je boravio u jednodnevnoj radnoj posjeti Crnoj Gori;
- Predsjednik Vlade **Zdravko Krivokapić** boravio je 28. maja 2021. u radnoj posjeti Sloveniji, tokom koje se susreo sa predsjednikom države **Borutom Pahorom**, predsjednikom Državnog zbora **Igorem Zorčićem** i premijerom **Janezom Janšom**;
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** 17. juna 2021. imao je susret sa ministrom vanjskih poslova Slovenije **Anžeom Logarom** na marginama ministarskog sastanka zemalja SEECP u Antaliji;
- Predsjednik Državnog zbora Slovenije **Igor Zorčić** boravio je u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori, tokom koje je imao susrete sa predsjednikom Vlade **Zdravkom Krivokapićem** i predsjednikom Skupštine **Aleksom Bečićem**, 17-18. juna 2021;
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** učestvovao na neformalnom sastanku ministara vanjskih poslova država članica EU i država Zapadnog Balkana na Brdu kod Kranja u Sloveniji, 21-24. jula 2021;
- Predsjednik Skupštine **Aleksa Bečić** je imao susret sa predsjednikom Državnog zbora Slovenije **Igorom Zorčićem** i sa ministrom vanjskih poslova Slovenije **Anžeom Logarom**, 26-27. septembra 2021. godine, na marginama sastanka predsjednika parlamenata zemalja Zapadnog Balkana na Brdu kod Kranja;
- Predsjednik Milo Đukanović učestvovao je na Samitu EU-Zapadni Balkan, na Brdu kod Kranja u Sloveniji 6. oktobra 2021;
- Predsjednik Skupštine Crne Gore **Aleksa Bečić** boravio je 29-30. novembra 2021. u posjeti Ljubljani, na poziv predsjednika Državnog zbora **Igora Zorčića**. Ovom prilikom su bili organizovani susreti sa predsjednikom države **Borutom Pahorom** i predsjednikom Državnog zbora **Igorem Zorčićem**.

Posjete resornih ministara:

- Ministarka odbrane **Olivera Injac** boravila je u radnoj posjeti Sloveniji 20-21. aprila 2021. tokom koje je razgovorala sa slovenačkim kolegom **Matejom Toninom**;
- Ministarka javne uprave, digitalnog društva i medija **Tamara Srzentić** boravila je u radnoj posjeti Ljubljani 3-4 novembra, kojom prilikom je imala susrete sa: **Boštjanom Koritnikom** - ministrom javne uprave, **Mark Borisom Andrijaničem** - ministrom za digitalnu transformaciju i **Vaskom Simonitijem** - ministrom kulture.

Rezultati: Tokom svih susreta crnogorskih i slovenačkih zvaničnika iskazana je obostrana spremnost za nastavak intenzivnog političkog dijaloga dvije zemlje i unapređenje sveukupne saradnje, posebno na ekonomskom planu, kroz izražen obostran interes da se u što skorijem roku organizuje IV sjednica

Mješovite komisije za ekonomsku saradnju i susret privrednika dvije zemlje. Potvrđena je podrška Slovenije daljim integracionim naporima Crne Gore na putu ka EU. Pokazan je visok stepen razumijevanja za reformske izazove koji stoje pred Crnom Gorom i iskazana spremnost da slovenačka ekspertiza u domenu evropske integracije bude prisutnija u Crnoj Gori. Dogovoreno je da početkom 2022. godine bude organizovana promocija edicije „Gorskog vijenca“ na slovenačkom jeziku u Ljubljani, na kojoj će učestvovati ministar vanjskih poslova Đorđe Radulović. Slovenačka strana je, takođe, načelno prihvatila da se u prvoj polovini 2022. organizuje posjeta mvp Radulovića Ljubljani i susret sa slovenačkim mvp A. Logarom.

SUVERENI VITEŠKI MALTEŠKI RED

Crna Gora i Suvereni viteški malteški red baštine temeljne vrijednosti hrišćanske civilizacije, njegujući tradicionalno prijateljske odnose. Uspostavljeno povjerenje i razumijevanje upućuju na potrebu jačanja partnerstva i veza, osnaživanje i produbljivanje kontakata najviših zvaničnika – za šta je iskazan obostrani interes.

SVETA STOLICA

Odnose i saradnju Crne Gore i Svete Stolice karakteriše intenzivan i konstruktivan politički dijalog, prijateljski odnosi i odsustvo spornih pitanja, te spremnost za dalje snaženje saradnje. Ranije dogovorena za 24. septembar o.g. posjeta predsjednika Vlade Zdravka Krivokapića Svetoj Stolici je odgođena za prvi kvartal naredne godine.

U procesu je imenovanje članova crnogorskog dijela Mješovite komisije za implementaciju Temeljnog ugovora.

Pokrenuta je inicijativa za otvaranje rezidentnog predstavništva Svete Stolice u Podgorici, na nivou otpravnika poslova.

ŠPANIJA

Crna Gora i Španija njeguju prijateljske odnose, dok postoji ogroman potencijal za intenziviranje i diverzifikaciju bilateralne saradnje, čemu bi svakako doprinio aktivniji politički dijalog na visokom i najvišem nivou, za šta su obje strane iskazale interes. Tokom 2021. godine, jedan od najznačajnijih pokazatelja opredijeljenosti Španije za jačanje veza sa Crnom Gorom je otvaranje počasnog konzulata u Podgorici na čelu sa počasnom konzulkom Ivanom Kovač Barrett, 25. juna o.g, kao i najavljena mogućnost rezidentnog predstavljanja Španije u Podgorici.

Usaglašen je tekst Memoranduma o razumijevanju između Diplomatske akademije MVP-a Crne Gore i Diplomatske škole Ministarstva vanjskih poslova, EU i saradnje Španije, čije se potpisivanje očekuje u predstojećem periodu. Načelno je najavljena posjeta DS MVP Španije Huana Gonsalesa Barbe Pere Crnoj Gori početkom 2022. Iskazan je interes španske strane za organizovanje posjete predsjednika Vlade Španije Pedra Sančeza Podgorici (u okviru najavljene ture kroz Zapadni Balkan), te posjete ministara vanjskih poslova (Madridu/ili Podgorici).

Posjete resornih ministara:

- Ministar kapitalnih investicija **Mladen Bojanić** boravio je u studijskoj posjeti Španiji 3-9. oktobra 2021. godine u sklopu projekta „Tehnička pomoć za izgradnju kapaciteta transportnog sektora i usklađivanje sa zakonodavnim okvirom EU u Crnoj Gori“, finansiranog od strane EU. Tom prilikom su održani sastanci sa: Marifran Karacom, ministarskom razvoja, infrastrukture i prostornog planiranja Andaluzije, Antoniom Valerdeom Ramosom, zamjenikom generalnog direktora u Direktoratu za EU fondove upravljačke strukture za implementaciju strukturalnih investicionih fondova Andaluzije, Hozeom Entrenom Aviljom, predsjednikom Uprave javnih radova Granade, Hozeom Mateosom Morenom, generalnim direktorom za zapošljavanje i održivi razvoj, Pablom Garsijom Hernandezom, generalnim direktorom za javne radove, Aidom Vilaret Cano, generalnom direktoricom za saobraćaj provincije Malaga, Albertom Seranom Mateosem, direktorom Centra za kontrolu saobraćaja za jugoistok, i Karlosom Ruviom, predsjednikom luke Malage.

ŠVAJCARSKA

Dvije zemlje baštine tradicionalno prijateljske odnose, dok posebnu sponu predstavlja značajan dio stanovništva koje živi i radi u Švajcarskoj, a koji je sa prostora bivše Jugoslavije, među njima se nalazi nezanemarljiv broj crnogorskih iseljenika (oko 22 000). Odluka o zatvaranju Ambasade Crne Gore u Bernu u ovoj godini, determinisana je finansijskim faktorom, pri čemu je važno istaći da aktuelna Vlada Crne Gore ostaje snažno posvećena daljem snaženju prijateljskih odnosa sa Švajcarskom, u kojem pravcu su prepoznate brojne mogućnosti.

- *Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** učestvovao je na Konferenciji „Mapa puta naučne diplomatije u JIE: Međunarodni institut za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope (SEEIIST)” u Bernu, 13-14. septembra 2021. godine, koju je organizovao švajcarski MVP;*

Rezultati: Održavanje treće runde političkih konsultacija između Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore i Federalnog odjeljenja za vanjske poslove Švajcarske u Podgorici, 21. juna 2021. godine, kojom prilikom je potvrđena obostrana spremnost za dalje jačanje sveukupne saradnje dvije zemlje, definisana su konkretna polja u kojima je neophodno dodatno angažovanje dvije strane, prvenstveno u jačanju političkog dijaloga na visokom i najvišem nivou, kao i finalizovanju ugovorno-pravnog okvira.

ŠVEDSKA

Dobre i prijateljske odnose Crne Gore i Švedske karakteriše saradnja u brojnim oblastima sa fokusom na proces evropskih integracija. U narednom periodu je neophodno fokusirati se na intenziviranje političkog dijaloga i povećanje kontakata na najvišem nivou. Iskazan je interes predsjednika Vlade Zdravka Krivokapića da u skorijem periodu posjeti ovu državu i putem diplomatskih kanala je sa švedskom stranom već pokrenuto razmatranje datuma realizacije ove posjete.

- *Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** sastao se ministarkom vanjskih poslova Švedske **An Linde**, koja je u svojstvu predsjedavajuće OEBS boravila u posjeti Crnoj Gori, 26. maja 2021.*

Rezultat: Razgovarano je o prioritetima švedskog predsjedavanja OEBS-om i iskazan je interes da Crna Gora preuzme predsjedavanje u 2027. godini. Naglašena potreba intenziviranja političkog dijaloga i razmatrani modeli za unapređenje bilateralne saradnje.

UJEDINJENO KRALJEVSTVO VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE

Kao jedna od vodećih država u Evropi i svijetu, Ujedinjeno Kraljevstvo je snažno podržalo Crnu Goru u procesu stupanja u NATO, a za nas je značajno što London nastavlja da podržava evropski put Crne Gore, ali i drugih zemalja Zapadnog Balkana, i nakon izlaska iz EU. U domenu bilateralnih odnosa dvije zemlje 2021. godina će ostati posebno zapamćena po veoma bogatoj agendi kada je u pitanju politički dijalog i pokrenute inicijative za produblјivanje saradnje, među kojima se izdvaja radna posjeta predsjednika Vlade Crne Gore Zdravka Krivokapića Ujedinjenom Kraljevstvu. Ova posjeta predstavlja istorijski susret premijera dvije zemlje čije se delegacije do sada nisu ciljano sastajale na najvišem nivou, već su realizovani samo susreti na marginama međunarodnih skupova.

- *Predsjednik Vlade Crne Gore **Zdravko Krivokapić** boravio u radnoj posjeti Ujedinjenom Kraljevstvu, 6-7. jula 2021, i razgovarao sa britanskim premijerom **Borisom Džonsonom**. Premijer Krivokapić je imao i susrete sa brojnim britanskim zvaničnicima: predsjedavajućim Donjeg doma britanskog Parlamenta ser **Lindzi Hojlom**, predsjedavajućim Interparlamentarne grupe za Crnu Goru britanskog parlamenta **Aleksom Sobelom**, ministarkom za evropsko susjedstvo i Amerike u Forin ofisu **Vendi Morton**, državnim ministrom za imigraciju i buduće granice Ministarstva unutrašnjih poslova **Kevinom Fosterom**, ministrom odbrane **Benom Volisom** i državnim ministarkom Ministarstva odbrane baronicom **Anabel Meknikol Goldi**, kao i državnim savjetnikom za bezbjednost ser **Stivenom Lavgrovom**. Upriličen je i susret sa predsjednicom Evropske banke za obnovu i razvoj **Odil Reno-Baso**.*
- *Predsjednik Crne Gore **Milo Đukanović** imao je susret sa ministarkom za evropsko susjedstvo i Amerike u Forin ofisu Ujedinjenog Kraljevstva **Vendi Morton**, na marginama UN Konferencije o klimatskim promjenama (COP26) u Glazgovu, 1. novembra 2021. godine.*

- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** je, tokom tekuće godine, imao dva video poziva sa ministarkom za evropsko susjedstvo i Amerike u Forin ofisu Ujedinjenog Kraljevstva **Vendi Morton**, 27. januara i 8. novembra 2021. godine.
- Ministar vanjskih poslova **Đorđe Radulović** boravio u radnoj posjeti Ujedinjenom Kraljevstvu 11-14. decembra 2021. godine povodom učešća na sastanku ministara vanjskih poslova zemalja Zapadnog Balkana. Tom prilikom imao bilateralne susrete sa britanskim zvaničnicima: državnom sekretarkom za vanjske, Komonvelt i razvojne poslove i ministarkom za žene i ravnopravnost **Elizabet Tras**, ministarkom za evropsko susjedstvo i Amerike u Forin ofisu **Vendi Morton**, trgovinskim izaslanikom premijera Ujedinjenog Kraljevstva za Zapadni Balkan **Martinom Vikersom** i izvršnim direktorom britanske izvozne kreditne agencije **Luisom Tajlorom**.

Posjete resornih ministara:

- Državna ministarka u Ministarstvu odbrane Ujedinjenog Kraljevstva baronesa **Anabel Meknikol Goldi** boravila je u radnoj posjeti Crnoj Gori 6-9. juna 2021, kojom se prilikom sastala sa predsjednikom Vlade Crne Gore **Zdravkom Krivokapićem**, predsjednikom Crne Gore **Milom Đukanovićem** i ministarkom odbrane **Oliverom Injac**.

Rezultati: Potvrđena je posvećenost Crne Gore savezništvu u okviru NATO-a i saradnji sa UK kao jednim od najvažnijih aktera na međunarodnoj političkoj sceni. Pored činjenice da je u ovoj godini realizovana najznačajnija bilateralna aktivnost – istorijska radna posjeta predsjednika Vlade Crne Gore Ujedinjenom Kraljevstvu, trasiran je put dodatnom snaženju bilateralne saradnje u predstojećem periodu. Dogovorena je i posjeta Crnoj Gori, najvjerovatnije u januaru 2022, ministarke za evropsko susjedstvo i Amerike u Forin ofisu Ujedinjenog Kraljevstva Vendi Morton. Radi se i na organizaciji posjete potpredsjednika Vlade Dritan Abazović Londonu u prvom kvartalu 2022. godine. Osnažena je i saradnja u resoru odbrane tokom posjete fregate kraljevske ratne mornarice „HMS Richmond“ Crnoj Gori, 6-9. juna 2021. godine, u okviru koje je u Crnoj Gori boravila i državna ministarka u Ministarstvu odbrane baronesa Anabel Meknikol Goldi, kada je potpisano i više dokumenata o partnerstvu koji se odnose na oblasti borbe protiv organizovanog kriminala, carinsku saradnju, sajber bezbjednost i zaštitu životne sredine.

PREDLOG ZAKLJUČKA

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj _____ 2021. godine, razmotrila i usvojila Informaciju o saradnji Crne Gore sa državama Evrope.